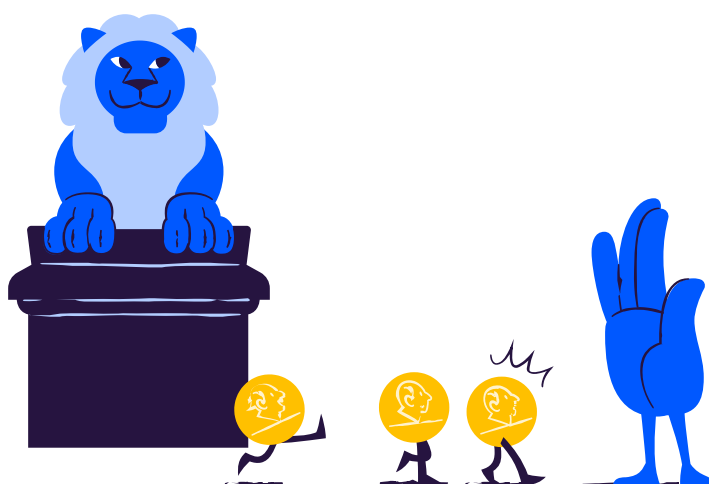

Samfunn og marked

Politikk og regulering

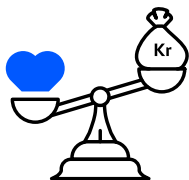
Den norske pengespillmodellen blir stadig videreutviklet. Her er en oversikt over de viktigste endringene i 2022.

Den norske pengespillmodellen

Ansvarlighet først

Den norske pengespillmodellen skal først og fremst forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill.

Strengt regulert

I 2022 var pengespillmarkedet regulert av tre lover.

1. Pengespilloven
2. Lotteriloven
3. Totalisatorloven

Fra 1. januar 2023 er disse tre lovene opphevet og erstattet av en ny, felles lov om pengespill [lov om pengespill \(pengespilloven\)](#).

Begrenset antall tilbydere

Loven begrenser hvem som har lov til å tilby ulike typer pengespill.

Staten har valgt å gi enerettsaktørene Norsk Tipping og Norsk Rikstoto ansvar for å tilby de mest risikofylte spillene.

Tilsyn og politisk styring

Staten har tett kontroll over pengespillmarkedet. Kultur- og

likestillingsdepartementet utøver eierstyring av Norsk Tipping.

Lotteri- og stiftelsestilsynet fører tilsyn med selskapets virksomhet og andre aktører som tilbyr pengespill.

Stortingsmeldingen

I 2017 vedtok Stortinget pengespillmeldingen [Alt å vinne — Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk \(Meld. St. 12 \(2016-2017\)\)](#). Regjeringen gikk inn for å videreføre enerettsmodellen. Meldingen inneholdt en rekke tiltak som skulle forsterke enerettsmodellen. Flere av disse ble fulgt opp av Kultur- og likestillingsdepartementet i 2022.

Stansing av ulovlig pengespillreklame på TV

TV-selskapene Discovery Communications og NENT Group har utfordret det norske regelverket for pengespillreklame i mange år. Selskapene kunne lenge vise reklame for utenlandske pengespillselskap på norske kanaler som ble kringkastet fra utlandet. Fra 1. januar 2021 kom en endring i kringkastingsloven som ga Medietilsynet hjemmel til å pålegge norske TV-distributører å stanse eller vanskeliggjøre tilgangen til ulovlig pengespillreklame. NENT Group valgte å slutte med ulovlig pengespillreklame på sine kanaler. Discovery valgte å prøve lovendringen rettslig, men saken ble avvist av samtlige rettsinstanser.

[Gjennom et tilsyn i 2021](#) avdekket Medietilsynet fortsatt omfattende ulovlig markedsføring på Discoverys kanaler. Våren 2022 [vedtok tilsynet pålegg mot distributørene Telenor, Telia, Altibox, RiksTV og Allente](#), som fikk frist til 15. august 2022 med å innrette seg etter vedtaket. Kort tid før fristen valgte Discovery å pause den ulovlige pengespillreklamen, i påvente av at selskapet hadde fått prøvd Medietilsynets vedtak for retten.

I november 2022 [valgte Discovery å trekke sitt søksmål mot staten](#). I en kontroll i perioden 16. august til 1. desember avdekket Medietilsynet ingen ulovlig pengespillreklame på Discoverys kanaler, og [Medietilsynet avsluttet derfor tilsynet](#).

Forslaget til ny lov om pengespill ble debattert og vedtatt av Stortinget våren 2022, og loven trådte i kraft 1. januar 2023.

Ny pengespillov og pengespillforskrift ble vedtatt

Et tiltak i pengespillmeldingen fra 2017 var å slå sammen de tre lovene på pengespillfeltet; lotteriloven, pengespilloven og totalisatorloven, til en felles lov. Forslaget til ny lov om pengespill ble debattert og vedtatt av Stortinget våren 2022, og loven trådte i kraft 1. januar 2023. [I den nye loven](#) er det gjort flere grep for å styrke den norske pengespillmodellen i tråd med stortingsmeldingen i 2017:

- Det er etablert en tydelig rangordning i lovens formål, der hovedformålet er å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill
- Enerettsmodellen videreføres, med to enerettstilbydere (Norsk Tipping og en aktør med tillatelse til å tilby hestespill)
- Ansvar for pengespillpolitikken samles i Kultur- og likestillingsdepartementet
- Lotteri- og stiftelsestilsynets rolle styrkes, og tilsynet får flere verktøy for å håndheve reguleringen

Som en konsekvens av ny lovgivning, er det innført en ny forskrift om pengespill. I den nye forskriften blir det blant annet etablert felles krav på tvers av alle pengespilltilbydere, regler for markedsføring, forbud mot autoplay og VIP-programmer, og innføring av registrert spill og tapsgrenser for digitale bingospill.

Også forskriftene som regulerer Grasrotandelen og fordelingen av Norsk Tippings overskudd er endret. Endringene er i all hovedsak tilpasning til den nye pengespilloven og trådte i kraft 1. januar 2023 sammen med den nye pengespilloven og -forskriften.

Ny handlingsplan mot spilleproblemer

I 2022 lanserte Kultur- og likestillingsdepartementet en ny handlingsplan mot spilleproblemer for perioden 2022-2025. Planen er utarbeidet av Lotteri- og stiftelsestilsynet i samarbeid med Helsedirektoratet og Medietilsynet, og har tre hovedmål:

- Færrest mulig skal ha problemer med spill
- Kunnskap om spill og spilleproblemer skal økes og deles
- Problemspillere skal identifiseres tidlig og gis god behandling

Til å følge opp planen er det satt av 17 millioner kroner årlig.

Lotteri- og stiftelsestilsynet fattet i 2022 flere vedtak for å stanse pengespilltilbud rettet mot Norge fra utlandet.

Rettslig prøving av ulovlig aktivitet

Lotteri- og stiftelsestilsynet fattet i 2022 flere vedtak for å stanse pengespilltilbud rettet mot Norge fra utlandet. [I februar fikk selskapet Trannel, som står bak flere spillnettsider, forhåndsvarsel](#) om tvangsmulkt, da selskapet i 2019 hadde fått et pålegg av tilsynet om å stanse det ulovlige pengespilltilbudet.

Da Trannel ikke fulgte opp pålegget om stans innen fristen, fattet tilsynet i september vedtak om tvangsmulkt på 1,198 millioner kroner daglig, begrenset oppad til 437 millioner kroner i løpet av et år. [I oktober ble tvangsmulkten satt på pause](#) da Trannel uttrykte vilje til å trekke seg ut av det norske markedet. Tvangsmulkten ble senere gjenopptatt, før den igjen ble satt på pause.

I mars fikk selskapet BML Group, som også opererer ulovlig i Norge med flere merkevarer, pålegg om stans og varsel om tvangsmulkt fra Lotteri- og stiftelsestilsynet.

De siste årene har den norske pengespillmodellen og virkemidler for håndheving av reguleringen blitt bragt inn for retten av utenlandske pengespillselskap. I 2022 ble et

av Trannels søksmål mot staten behandlet i Oslo tingrett. Det dreide seg om gyldigheten av Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak om stans av ulovlige pengespilltilbud. Den 20. juni ble det avsagt dom, der staten ved Kultur- og likestillingsdepartementet ble frifunnet, og Trannel ble dømt til å betale statens saksomkostninger. Dommen er blitt anket inn for lagmannsretten, og er ventet behandlet i løpet av 2023.